

Paul Spingaerd ontvangt zijn familie in Ottenburg

Paul Spingaerd nog voorstellen is overbodig want iedereen kent hem ondertussen al voldoende. Daarvoor zorgde, in 1986, Jozef Spae (†) met de uitgave van zijn verhelderend boek over het avontuurlijk leven van Paul¹. In een toneelstuk van Tone Brulin voor het Reizend Volkstheater dat in april 1988 te Antwerpen in première ging werd een deel uit het leven van deze fascinerende figuur en eenvoudige volksjongen opgevoerd². Mevrouw Paula De Lelys-Daems nam in datzelfde jaar Paul Spingaerd als voorbeeld in een reeks voordrachten die zij hield voor de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde over de vondelingenproblematiek in de XIX^{de} eeuw³.

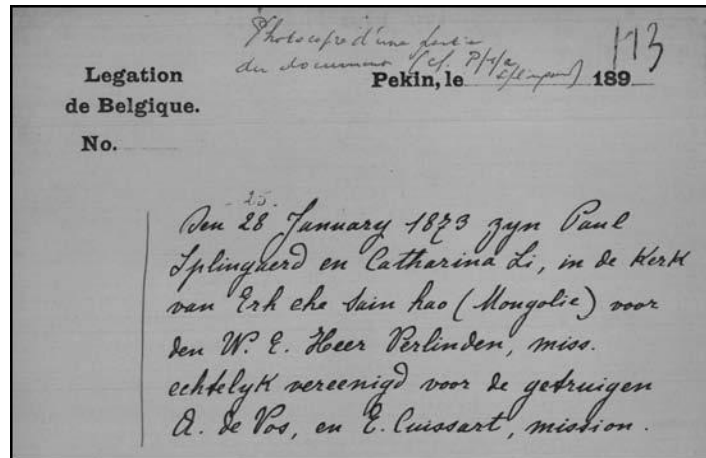
Dr. Koen De Ridder, Vlaams Economisch Vertegenwoordiger verbonden aan het Belgisch Consulaat-Generaal te Guangzhou in China bracht – speciaal voor het Huldenbergs Heemblad - het bijzonder relaas van Spingaerd's aanwezigheid in de Chinese grensprovincie Gansu⁷. Tussendoor verschenen er, vooral in het Huldenbergs Heemblad maar ook in de nationale pers her en der nog ettelijke verhelderende bijdragen over Ottenburgs beroemdste zoon of 'de Belgische Marco Polo' zoals men hem in Amerika noemt.

Ondergetekende behandelde, in het Jubileumboek dat in 1990 uitgegeven werd naar aanleiding van 25 jaar VVF-Brabant, een genealogisch overzicht over zijn pleegfamilies te Ottenburg⁴. In 2002 zette Marc Helsen Paul Spingaerd in de kijker met zijn reportage over "De Grootte Zijderoute"⁵ in een speciale bijdrage bij het Nieuwsblad. De Heemkundige Kring, samen met het gemeentebestuur van Huldenberg, plaatsten honderd jaar na Paul's overlijden een monument in het centrum van Ottenburg dat op 10 december 2006 plechtig werd ingehuldigd⁶.

Sinds 1994 is Paul's achterkleindochter, Anne Splingaerd Megowan, via alle mogelijke kanalen, op zoek naar familieleden. Anne zelf werd in China geboren, waar ze verbleef tot ze drie jaar oud was. Haar familie trok eerst naar Hong Kong, en dan naar Japan, Mexico en Canada. Anne trad te Mexico-city in het huwelijk en vandaag woont ze in Los Angeles. Zij zocht ook naar de andere takken van de familie en vond er terug verspreid over alle werelddelen. Anne studeerde ook Vlaams voor een reis naar België waardoor ze in 1996 de hand kon leggen op nog meer informatie over haar opmerkelijke overgrootvader. In België kwam zij ook in contact met Christian Goens, een⁷ aangetrouwd familielid, die een website over de familie opstartte . In ons land vergaarde Anne bovendien alle mogelijke achtergrondinformatie over haar mysterieuze roodharige voorvader in mandarijnengewaad die afgebeeld staat op het schilderij dat boven haar schoorsteen prijkt. Geen inspanning was haar teveel en zo nam zij ook kennis van de tot dan toe in België verschenen publicaties en bijdragen die door de Heemkundige Kring en VVF-Huldenberg werden uitgegeven. De neerslag van haar minutieus opzoekingswerk resulteerde dit jaar in de Verenigde Staten in de uitgave van het boek: "*The Belgian Mandarin*"⁸ .

Maar hierbij zou het niet blijven want Anne had een groot plan opgevat... een heel groot plan. Ze wist dat er eind 2006 een monument -als nagedachtenis aan haar overgrootvader - in het centrum van Ottenburg was ingepland. Zij moest en zij zou terugkeren naar België om een bezoek te brengen aan het Vlaams-Brabantse dorp waar Paul zijn eerste schuchtere stapjes zette en een groot deel van zijn levensjaren doorbracht. Tevens rijpte bij haar het idee om van de gelegenheid gebruik te maken om maar meteen alle gekende afstammelingen van Paul op de geplande samenkomst uit te nodigen, zo zou zij ook kennis kunnen maken met haar onbekende verre achter- achterneven en nichten. Althans voor zover het haar zou lukken deze te traceren daar Paul's afstammelingen, allermindst honkvast waren en, zoals we verder zullen zien, zich ondertussen al verspreidt hadden over heel onze aardbol! Anne Splingaerd nam contact op met Dominique Vanpée en zond haar dochter Cynthia samen met haar schoonzoon Shawn, op 19 augustus 2008, als voorbode af naar Ottenburg om ter plaatse poolshoogte te nemen en de nodige afspraken te maken voor een grote samenkomst rond het monument van de stamvader van de familie. Dominique zou

niet alleen voor de coördinatie zorgen bij de voorbereiding maar ook als gids optreden op de grote dag.

(Archief van Scheut: © Repro KADOC – K.U.Leuven)

Paul Splingard (of Lin Fuchen in het Chinees) huwde in China met de Chinese Catherine Li. Samen hadden zij dertien kinderen. Bovendien zorgde Paul voor de opvoeding van een veertiende en kocht hij voor 50 taëls er nog een vijftiende bij. Zoals het een goede avontuurlijke huisvader past piste Paul blijkbaar ook al eens naast de pot want hij lijkt ook de natuurlijke vader te zijn van een zestiende kind. Maar laten we het voor alle duidelijkheid alleen houden bij zijn dertien wettelijke kinderen uit zijn huwelijk met Catherine Li. Zij werden niet allemaal geboren op dezelfde plaats maar toch binnen de Chinese landsgrenzen. Paul's eerstgeborene kreeg ook de voornaam Dorothea. Dorothea is een eerder zeldzame naam. Zou het kunnen dat Paul zijn eerste kind genoemd heeft als herinnering aan Dorothea Depré met wie hij samen¹⁰ opgroeide te Ottenburg? Eén ding zal de lezer vrij vlug duidelijk worden, namelijk dat vijf van zijn kinderen geen afstammelingen tellen maar dat de overige acht, evenals hun nageslacht en net als Paul zelf, allerminst honkvast waren of zijn. Dank zij Anne Splingard Megowan en Christian Goens hebben we toch een klein en voorlopig inzicht gekregen op de geografische spreiding van Paul's afstammelingen. Let wel, de namen van de hierna

aangehaalde plaatsen hebben zowel betrekking op het land van geboorte, overlijden, het huwelijk als op de woonplaats.

Van waar kwamen zij en waar gingen zij heen?

1. **Maria Dorothea Constantia Splingaerd** werd op 9 maart 1874 geboren te Kalgan (Mongolië). Zij trad in het klooster en overleed te Shanghai.
2. **Clara Appolonia Maria Splingaerd** werd op 25 oktober 1875 geboren in Guihuacheng (Midden-Mongolië). Zij trad eveneens in het klooster. Clara overleed in Californië (USA) en werd begraven te Colma (San Francisco).
3. **Rosa Catharina Maria Splingaerd** is de tweelingzuster van Clara. Zij trad ook in het klooster. Zij overleed te Epinay-sous-Sénart in Frankrijk.
4. **Alphons Bernard Splingaerd** werd geboren op 18 oktober 1877 te Tai-hai-kong-hou-ien (Shanxi-Mongolië). Hij trouwde met een Chinese. Beiden zijn ook in China overleden. Hun afstammelingen vindt men o.a. terug in volgende landen: China, België, Zwitserland, Australië (Perth, Sydney), Verenigd Koninkrijk, Singapur, Frankrijk, Indonesië, Rhodesië, Filippijnen, Canada en de Verenigde Staten New-York, Californië, Florida, Connecticut en Washington).
5. **Suzanna Splingaerd** werd geboren in 1878 en overleed op 17jarige ouderdom aan cholera te Shanghai.
6. **Remi Franciscus Xaverius Splingaerd** werd geboren op 13 februari 1879 te Guihuacheng in Midden-Mongolië. Hij stierf te Tientsin op 3 maart 1931. Zijn echtgenote overleed in Venezuela. Bij de zoektocht naar zijn afstammelingen werden ook volgende landen aangedaan: België, Frankrijk, Schotland, Australië, Tahiti, Bangladesh, Libanon, Pakistan, Japan, Mexico, Canada, Taiwan, Hawaï, Zwitserland, Monaco, Laos, Verenigde Arabische Emiraten

en de Verenigde Staten (Massachusetts, Washington, Californië en Arizona).

7. **Anna Splingaerd** werd in 1881 geboren te Guihuacheng (Midden-Mongolië). Zij trad in het klooster en overleed net als Rosa te Epinay-sous-Sénart in Frankrijk.
8. **Maria Splingaerd** werd geboren in 1882 en overleed in China nog in hetzelfde jaar.
9. **Appolonia Splingaerd** werd in 1883 geboren te Suzhou in Gansu waar zij in het huwelijk trad met een Belg. Zij overleed in België in 1946. Van haar vinden we ook afstammelingen in Frankrijk.
10. **Catherina Splingaerd** werd in 1884 geboren te Suzhou in Gansu, huwde met een Belg en overleed in 1967 te Brussel. Zij had geen kinderen.
11. **Lucia Johanna Splingaerd** werd geboren op 8 september 1885 te Suzhou-Gansu. Zij huwde in China en overleed te Milaan in Italië in 1983. Haar afstammelingen vinden we terug in Nieuw-Zeeland, Portugal, Verenigde Staten (Minnesota, Virginia, Californië, New-York, Missisipi), Venezuela, België, Rusland, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Nederland en Turkije.
12. **Johannes-Baptista Splingaerd** werd geboren op 27 december 1889 te Suzhou-Gansu. Hij trad twee keer in het huwelijk maar stierf kinderloos te Tientsin in 1948.
13. **Teresa-Maria Splingaerd** werd in 1891 geboren te Suzhou-Gansu. Zij maakte in China kennis met een Belg waarmee zij in België in het huwelijk trad en er ook bleef tot aan haar dood.

Ottenburg, zaterdag 8 november 2008

Het weer was koud maar een beetje zon maakte veel goed. De burge-meester, de ontwerper van het Splingaerd-monument en de voorzitters van de Heemkundige Kring en VVF-Huldenberg maakten om 14.00 uur hun opwachting op het dorpsplein. Druppelsgewijs stroomden de genodigden samen rond de beeltenis van hun roemruchte voorvader. Na een eerste en onderlinge kennismaking verstrekke erevoorzitter Dominique Vanpée alle nodige informatie aan de bezoekers. Voor het nageslacht werd alles minutieus op de gevoelige plaat vastgelegd.

Burgemeester Mark Verheyden, Chris Morias, René Hallet en Willy Goossens maken hun opwachting op het dorpsplein in Ottenburg.

Het internationaal gezelschap rond het monument van Splingaerd. (Foto's: HKH)

Ook de hoeve Vandeput op de hoek van de Forival- en de Bergstraat genoot de aandacht van de bezoekers. (Foto: HKH)

Daarna trok de stoet richting de ‘*Vandeput-farm*’ in de Florivalstraat waar Paul opgroeide. Toen de lange sliert auto’s aan de geïsoleerde woning stilhield werd de groep, door de bewoner, van achter zijn raam op de bovenverdieping onopvallend maar argwanend gadeslagen. Toen de man tot zijn verbijstering merkte dat al deze mensen het precies op zijn woning gemunt hadden en er zich voor verzamelden trok hij zich vanachter het gordijn diskreet terug. Burgemeester Mark Verheyden ging bij de man aankloppen en na verschillende pogingen werd de deur heel voorzichtig opgedaan. Pas nadat de burgervader hem duidelijk had gemaakt naar de reden van deze ongewone belangstelling voor het huis was de man ook gerustgesteld.

Vanuit de Florivalstraat ging het gezelschap richting St.-Agatha-Rode waar de groep werd verwelkomd in de leeszaal van ‘Huis Ter Dijle’. Andere familieleden, wier aansluitende vlucht in Londen vertraging had opgelopen, kwamen er rechtstreeks per taxi vanuit Zaventem bij de groep aansluiten.

Christian Goens gaf ons bij middel van een powerpoint presentatie een voorlopige stand van zijn indrukwekkend onderzoek naar Paul Splingaerd's nageslacht. Een onderzoek dat zeker nog verre van afgerond is ook al slaagde hij er in om al een 400-tal personen in kaart te brengen. Met een welgemeend en warm applaus toonden de aanwezigen hun waardering voor het werk van de heer Goens.

De heer Christian Goens stelt voor. (Foto: © Dominic Bowen Australia)

Na een hapje en een drankje bracht Anne Splingaerd, eveneens gewapend met een powerpoint voorstelling, haar overgrootvader in beeld.

In 2005 keerde Anne terug naar haar geboorteland om in de voetstappen van Paul te treden, van de oostkust van China, door het hart van Mongolië, naar de provincie Gansu in het westen. Een opmerkelijk resultaat van deze reis naar China was dat ze opnieuw in contact kwam met de familie van haar grootmoeder in Lanzhou nadat ze in de late jaren veertig alle contact met hen verloren was toen de familie Splingaerd het land verliet. Haar jarenlang opzoekingswerk enerzijds en het turbulente leven van Paul anderzijds samen met de opgedane ondervinding bij de uitgave van haar boek gaven haar meer

dan voldoende inspiratie om er een spannende maar vooral leerrijke namiddag van te maken. Ook zij werd op een zeer warm applaus onthaald.

**Anne en Michael Spingaerd Megowan bij het begin van de voorstelling.
(Foto: © Dominic Bowen Australia)**

Anne was duidelijk tevreden met de belangstelling. Laat ons immers niet vergeten dat de circa 400 getraceerde afstammelingen niet allemaal nog in leven zijn. Sommigen zijn te oud of te ziek om de verplaatsing aan te kunnen. Ook de kinderen werden meegerekend en niet van iedereen is een actueel adres gekend. Bovendien is het ook niet zo dat men zich zo maar op elk ogenblik kan of wenst vrij te maken of over de nodige financiële middelen beschikt om deze grote trip aan te kunnen.

Dominique dankte tot slot iedereen en maakte voor de volgende dag de nodige afspraken voor een verkennende rondleiding in onze gemeente en de omgeving. Ook, speciaal voor de laatkomers, zou hij terug een bezoek brengen aan het monument van *The Belgian Marco*

Polo of de Belgische Mandarijn. Paul Splingaerd, dé wereldburger bij uitstek, zal hen graag zien komen!

Willy Goossens

¹

Jozef Spae. *Mandarijn Paul Splingaerd*. Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen. Klasse voor Morele en Politieke Wetenschappen. Brussel 1986.

Tone Brulin. *De staart van de Mandarijn*. Toneelstuk dat opgevoerd werd door het voltallig gezelschap van het Reizend Volkstheater. De première had plaats te Antwerpen. Daarna volgden er voorstellingen te Etterbeek, Leuven enz. . . .

Paula de Lelys-Daems. Voordracht over vondelingen o.a. voor VVF-Leuven op 28 september 1989. (VVF-Info nr. 86 september-oktober 1989).

Willy Goossens. *Paul Splingaerd - de vergeten Vlaming die Mandarijn werd*. In: *Jubileumboek 25 jaar VVF-Brabant*. Leuven 21 april 1990.

Mark Helsen. *Wie was Paul Splingaert?* In: *De Grootte Zijderoute, Marco Polo gchterna*. Bijvoegsel bij *Het Nieuwsblad* van 14 augustus 2002.

De inhuldiging te Ottenburg had plaats op 10 december 2006 met toespraken van Dominique Vanpée en René Hallet en was gekoppeld aan een passende in het Chinees omkaderde tentoonstelling. De plechtigheid werd besloten met een receptie.

⁷

Dr. Koen De Ridder. “*Kongo in Gansu*” *Bijzonder relaas over de Belgische aanwezigheid in de Chinese grensprovincie Gansu in de periode 1898-1906*. In: *Huldenbergs Heemblad*, 27ste jg. nr. 1, pp. 24-72.

Anne Splingaerd Megowan. *The Belgian Mandarin. The life of Paul Splingaerd*.

United States of America. 2008. (ISBN: 978-1-4257-9217-6). Zie ook onze

⁹*Nieuwsbrief nr. 21* van maart 2008.

¹⁰<http://www.goens-pourbaix.be>

Dorothea Depré werd te Ottenburg geboren op 15 februari 1813. Zij is het derde kind uit het tweede huwelijk van Franciscus Depré en Maria Theresia Scheers.